

МАСАРО ПРАВДИВИЯ

Превод от италиански: Иван Тонкин, 1999

chitanka.info

Имало едно време един крал, който имал коза, агне, овен и теле. Кралят обичал много своите животни, особено телето. Той решил да си наеме за пастир някой надежден човек. А най-честен от всички, които той познавал, се оказал селянинът, когото всички наричали „Масаро Правдивия“: в своя живот той никога не бил лъгал. Кралят извикал този селянин и на него поверил грижата за своите животни.

— Всяка събота — казал му кралят, — ти ще идваш в двореца и ще ми съобщаваш как живеят моите любимци козата, агнето, овенът и телето.

И така всяка събота Масаро Правдивия слизал от планината, явявал се пред краля, свалял шапка и казвал:

— Добър ден, ваше величество!

— Добър ден, Масаро Правдиви!

— Как е моята коза?

— Бяла и крадлива!

— Как е агнето?

— Беличко и добричко!

— Как е овенът?

— Тлъст и мързелив!

— А теленцето?

— Тлъсто и дебело!

Кралят вярвал на неговите думи и след разговора Масаро Правдивия се връщал в планината.

Но един от кралските министри много завиждал на селянина, защото кралят му оказвал почести като на същински крал. Един ден той казал на краля:

— Не е възможно този селяк винаги да казва истината. Обзалагам се, че тази събота той ще излъже.

— Готов съм да заплатя с главата си, ако моят селянин излъже!
— възкликнал кралят.

Така и се уговорили, който загуби облога, губи и главата си. Оставали още три дни, а министърът постоянно мислел как да застави селянина да излъже, но нищо не му идвало на ум. Не можел да си намери покой ни денем, ни нощем. Жена му, като го видяла така разтревожен, го попитала:

— Какво ти е, защо си така неспокоен?

— Остави ме — отвърнал мъжът ѝ, — само това ти трябва да знаеш!

Но тя така внимателно и дълго го питала за това, че накрая той ѝ разказал всичко.

— Това ли било — казала тя. — Бъди спокоен, аз ще уредя всичко.

На другия ден жената на министъра облякла своите най-хубави дрехи, сложила си най-хубавите накити, а на челото си поставила звезда от елмази. След това седнала в каретата и заповядала да я закарат в планината, където Масаро Правдивия пасял козата, агнето, овена и телето. Пристигнала тя там, слязла от каретата и започнала да се оглежда наоколо. Бедният селянин съвсем се объркал — никога в живота си не бил виждал такава красавица.

Разшетал се, засуетил се, като се стараел да угоди във всичко на жената на министъра.

— Любезни човече — казала жената, — ще удовлетворите ли една моя молба?

— Благородна госпожо — отвърнал селянинът, — само ми заповядайте и аз ще направя за вас всичко, каквото пожелаете.

— Аз очаквам дете и много ми се яде печено телешко месо. Аз ще умра, ако ти не изпълниш моята молба.

— Благородна госпожо — казал селянинът, — поискайте всичко онова, което желаете, но само тази молба не мога да изпълня, тъй като телето принадлежи на краля и от всички животни, то му е най-скъпо.

— Ах, нещастната аз — заплакала жената. — Ако ти не изпълниш тази моя молба, аз ще умра... умирам. Човече, добри човече, удовлетворете това мое желание! Кралят няма да узнае нищо за това. Ти ще му кажеш, че телето е паднало в планината.

— Не — отговорил селянинът, — не мога да ви нагостя с печено.

Веднага след това потекли три реда сълзи, министершата паднала на земята и се престорила, че умира.

Тя била толкова красива, че сърцето на селянина не издържало: той заклал телето, изпекъл месо от него и се приближил към жената. Зарадвала се злата жена, набързо излапала печеното месо, простила се със селянина, качила се в каретата и си заминала.

Бедният селянин останал сам и почувствал, че тежък камък легнал на сърцето му.

Какво ще кажа в събота на краля? Когато той ме попита: „Как е теленцето?“ — аз няма да мога да отговоря: „Тлъсто и дебело“. Взел си той тоягата, забил я в земята и закачил на нея своя плащ; отдалечил се малко, след което пристъпил няколко крачки напред, поклонил се и се обърнал към тоягата.

— Добър ден, ваше величество!

А след това ту вместо краля, ту вместо него самия:

— Добър ден, Масаро Правдиви! Как е козата?

— Бяла и крадлива!

— Как е агнето?

— Беличко и добричко!

— Как е овенът!

— Тлъст и мързелив!

— А как е теленцето?

Тук той замълчал и не знаел какво да отговори. След това, заеквайки, се обърнал към тоягата:

— Ваше величество... Аз го изведох на паша... и то падна от един висок връх... натроши си костите... и след това умря...

Езикът му се заплел и той замлъкнал.

— Не — решително казал селянинът, — няма да говоря така пред краля. Та това е лъжа. — Той отишъл на друго място, отново забил тоягата си, закачил на нея плаща си и отново повторил целия разговор, но когато стигнал до въпроса: „Как е теленцето?“ — езикът му отново се заплел:

— Ваше величество, откраднаха го... крадците.

Масаро Правдивия легнал да спи, но не могъл да затвори очи. На другия ден било събота и той се отправил на път, като постоянно мислел какво ще каже краля. По пътя си той се кланял и казал:

— Добър ден, ваше кралско величие — и отново замлъквал, тъй като не знаел какво да каже по-нататък. Изведнъж му дошло на ум: „Ето така ще кажа!“ — решил селянинът и веднага се развеселил. Вървял той по пътя, кланял се на всяко дърво и повтарял отново целия разговор. Колкото повече го повтарял, толкова повече му харесвало това, което си бил намислил.

В двореца кралят с всички свои придворни очаквал пристигането на селянина. Искали да видят как ще се разреши спора между краля и министъра. Масаро Правдивия си свалил шапката и казал:

- Добър ден, ваше величество!
- Добър ден, Масаро Правдиви!
- Как е моята коза?
- Бяла и крадлива!
- Как е агнето?
- Беличко и добричко!
- Как е овенът?
- Тлъст и мързелив!
- А как е теленцето?

— Ваше кралско величество, ще ви кажа цялата истина: при мен дойде много знатна дама, с красиво лице и закръглено тяло. Бях покорен от нейната красота и от любов към нея заклах телето. — Като казал това, Масаро Правдивия навел глава и добавил: — А сега, ако вашата воля е такава, накажете ме, но аз ви казах самата истина.

Тази вест много огорчила краля, но той се спомнил, че печели облога и се развеселил. Кралят подарил на Масаро Правдивия торба със злато. Всички се зарадвали, единствен мълчал министърът. За своята завист той заплатил с главата си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.